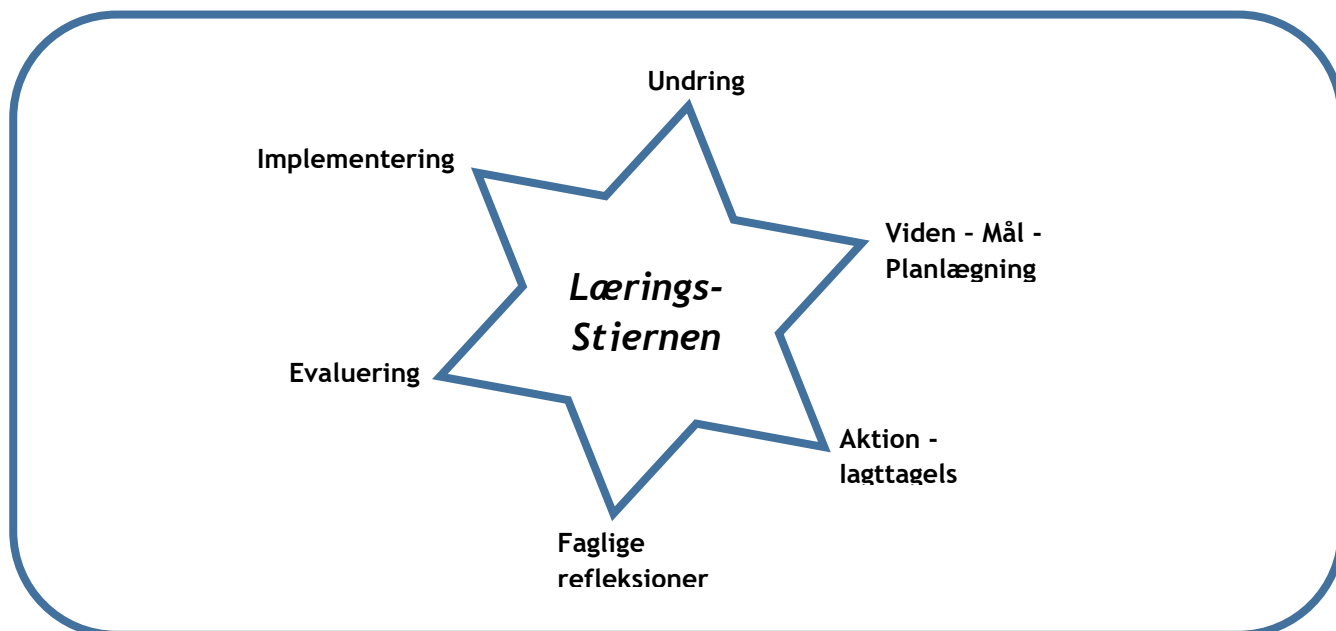

Moselindens dynamiske læreplan 2019-2020.

Rutiner, leg og aktivitet.

PÆDAGOGISK LÆREPLAN, DYNAMISK DEL 2018-2020 (for det enkelte dagtilbud)

<p>Fakta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navn på Dagtilbud/Dagpleje • Aktionslærings periode • Navn på ansvarlige • Titel på projekt/forløb • Angivelse af aldersgruppe 	<p>Naturinstitution Moselinden. Vi har arbejdet med rutine september 2018 til december 2019. Alle medarbejdere har været ansvarlige. 0-6 årige er målgruppen.</p>
<p>Undring - Hvad vil vi undersøge i læringsmiljøet?</p> <p>Undringsundersøgelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad undrer vi os (og evt. andre aktører sig) over i den daglige praksis? <p>Undringsudvælgelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad vil vi vælge at fokusere på og arbejde med? • Hvorfor vil vi forandre eller sætte fokus på dette tema/genstandsfelt? <p>Undringsafgrænsning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad vil vi have særligt fokus på i.f.t. vores genstandsfelt i de tre livs- og læringsmiljøer (leg, rutiner eller aktiviteter)? 	<p>Hvordan kan vi skabe mere læring og selvhjulpenhed ved vores eftermiddagsmåltid. Det er meget voksenstyret i børnehaven og vuggestuen.</p> <p>Vi vil fokusere og arbejde med forberedelse af måltidet og rutinen "det lille måltid" hvor børnene bliver medinddraget i det pædagogiske læringsmiljø. Vi skal tænke over det er to forskellige målgrupper, så måltidet vil ikke foregå på samme måde.</p> <p>Vi vil gerne undersøge hvordan, vi kan få skabt et mere roligt eftermiddagsmåltid. Vi oplever meget uro og ingen mulighed for selvhjulpenhed og medinddragelse i vores eftermiddagsmåltid pt. vi har igennem årene afprøvet forskellige modeller/metoder, men har alligevel kun oplevet kaos situationer, og os medarbejdere har ikke været klar på vores roller, oftest har det bare været noget som bare skulle overstås, for både børn og voksne. Vi oplevede også en del børn der fravalgte eftermiddagsmåltidet.</p> <p>Vi har i børnehaven valgt at have særlig fokus på vores på vores eftermiddagsmåltids rutine. Undringen er opstået via fælles dialog på personalemøder, filmoptagelser af tidligere eftermiddagsmåltider og fokus på læringsmiljøer. Vi vil have fokus på hvordan vi kan få medinddraget børnene mere.</p> <p>Vuggestuen vil fokusere og arbejde med selvhjulpenhed, hvor børnene selv henter deres drikkedunk, selv finder deres plads, og dem som kan selv smøre deres mad, samt rydder op efter sig selv efter måltidet. (de mindste børn får hjælp eller guides til selv og øve sig)</p>
<p>Viden- mål- planlægning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke videns spørgsmål har vi? • Hvilken viden findes der om dette genstandsfelt (fx teorier og forskning)? 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvad gør det ved børnene, at vi servere eftermiddagsmåltidet i mindre grupper i børnehaven? • Hvad gør det ved børnene i vuggestuen det sker i det tempo de kommer op? • Hvad gør det for børnene at blive medinddraget og mere selvhjulpen i eftermiddagsmåltidet?

- Hvilken viden har vi/hvad ved vi om dette genstandsfelt allerede?
- Hvilken viden har vi evt. brug for at tilegne os udefra?
- Hvilken ny viden vil vi tilegne os og inddrage?
- Hvilken viden har vi evt. brug for at skabe selv?

Vidensdeling.

- Hvilken viden skal deles med forældrene?

Mål

- Mål for børnene:
- Mål for personalet:

- *Hvordan styrker vi forældresamarbejdet omkring vores rutiner?*

Vi har søgt viden i følgende bøger. Aktionslæring i pædagogisk praksis. Pædagogiske rutiner i dagtilbud, den styrkede pædagogiske læreplan. Vi har været på EMU og søgt viden omkring måltidet og fundet flg. materiale. Mad leg og fortæl om maden. Ydermere er der fundet artikler på BUPL hjemmeside. Sæt ikke pædagogikken på pause ved måltiderne i dagtilbud.

I tidligere projekter har vi erfaret at, struktur og klare linjer, samt mindre grupper af børn til en voksen, giver mere nærvær og ro til fordybelse hos den enkelte. Vi vil tilegne os viden om selvhjulpethed, rutiner, sociale relationer fra 0-6 års

Vi vil skrive ud til forældrene ang. Hvordan vi fremover vil arbejde med måltidsrutiner i forhold til den nye styrkede læreplan. Både i vuggestuen og børnehaven. Vi vil på forældremødet vise film der er optaget over en periode inden vi ændrede på måltidet og efter vi har ændret og justeret.

Vi vil dele vores viden via et fælles kick out møde med de øvrige dagtilbud/dagplejen.

Børnemål:

- *Medinddragelse: at føle sig set og hørt, have indflydelse og medbestemmelse på eftermiddagsmåltidet.*
- *Selvhjulpethed: børn udvikler sig bl.a. igennem deres færdigheder. Herved bliver de bedre til at klare sig selv og de får mere overskud og selvtillid til at møde nye udfordringer. Lad barnet deltage i dagligdagens gøremål- tilpasse alder- for eksempel dække bordet og deltage i oprydning. Det giver barnet en fornemmelse af, at det har betydning for fællesskabet, hvilket er med til at opbygge en god selvfølelse.*
- *Fordybelse: Have tid til og fordybe sig i tilberedelsen og forberedelsen af måltidet, uden forstyrrelser fra omverden. Have tid og ro til og spise sit måltid i et stille og roligt læringsmiljø, hvor der er tid til ro og nærvær sammen med de øvrige børn i gruppen og den voksne.*
- *Sanseoplevelser: at lære sine sanser og sin evner til at udtrykke sig verbalt, turde prøve nye levnedsmidler og retter, få større variation i det man spiser.*
- *Maddannelse: produktivitet oparbejdelse af grundlæggende færdigheder, børnene skal lære og blive modige, nysgerrige og ikke kræsne omkring mad, de skal udvikle mad mod. Dette kan de få igennem en æstetisk iagttagelse hvor de kan reagere, reflektere på smag, duft og synsindtryk.*

Mål for personale:

Der er et socialt liv omkring maden, og maddannelse er også med til og skabe udvikling af barnets beslutningskompetencer for hvad det vil.

Personalemål:

- *Nærværende voksne: de voksne skal være nærværende lyttende og guidende over for barnet. Den voksne skal være tilstede mentalt når eftermiddagsmåltidet tilberedes sammen med børnene.*
- *Fællespædagogiske retningslinjer: Alle voksne er ansvarlige for, at de fælles retningslinjer der er vedtaget omkring arbejdet med det lille måltid overholdes.*
- *Rollemodeller: Vi voksne skal agere rollemodeller på den måde, at vi ikke eksplicit fortæller børnene, hvad de skal og ikke skal spise, men guider dem med gode beslutninger og går foran som det gode eksempel. Slippe kontrollen- den voksne giver det enkelte barn plads/mulighed for at udforske egen evner.*

Planlægning

- Hvordan kan børnene inddrages?
- Hvordan er forældrene inddraget?
- Hvem skal gøre hvad, hvornår og hvordan
- Hvilke dokumentationsmetoder vil vi anvende?
- Vi bruger evalueringstjernen.
- Hvilke samtalemetoder vil vi anvende?

Planlægning: Først vil vi filme og lave en kortlægning over "det lille måltid" som det er nu. Dernæst skal vi have indkøbt service som passer til børnene. Der skal indkøbes et gardin for at afskærme børnene når de spiser- et rum i rummet. Dette for at afskærme, de børn som spiser fra forstyrrelser fra øvrige børn, medarbejdere og forældre. Forældrene har fået et brev, hvor det er beskrevet hvordan vi vil arbejde med eftermiddagsmåltidet og hvad vi ønsker de skal respektere når de henter deres barn.

Der skal dannes børnegrupper med fokus på deres relationer og så vil vi overføre vores personale makkerpar som vi har arbejdet med tidligere da vi var med i et forskningsprojekt- Fokus på læring hele dagen. Der skal bruges to børn fra hver stue til forberedelsen af det lille måltid. De er desuden med til at dække bord på stuerne til frokost. Der hænges hver uge en seddel op på forældrenes info tavle med navn på, de børn der tilbereder eftermiddagsmaden den uge, så ved forældrene hvornår deres barn er deltagende, og kan hjemme tale om, hvad de har været med til og tilberede og lave af måltider til de øvrige børn. For at have tid og ro til "det lille måltid" skal det fremover være fra 13.30-14.30

Rollebordet skal dækkes med service så børnene selv kan forsyne sig og sætte sig til bords. Ved bordet skal børnene selv smøre eller øse op på egen tallerken, hælde vand i glas. Der lægges vægt på at børnene hjælper hinanden ved bordet, fremfor at det er den voksne der gør det. Når de er færdige rydder de op efter dem selv.

Vi spiser i fællesrummet ved to borde og en voksen ved hvert bord.

	<p>Vuggestuen: Eftermiddagsmåltidet- der vil blive lavet et rullebord klar af de voksne, med det tilberedte måltid, drikkedunk, service, hagesmækker. Børnene tager selv deres drikkedunk (dem som kan) fra kassen ved rullebordet. Derefter skal de selv finde en plads ved bordet. De børn som har færdigheder til at smøre selv gør det, andre øver sig og de helt små får hjælp. Der er gerne 3 voksne på stuen som har hver deres opgave. Der sidder en voksen ved bordet, som styre måltidet og har dialog med børnene om måltidet, og hvad der ellers kan komme på tale ved bordet. Der er en voksen til at tage imod de børn som er færdige med måltidet til at give nærvær og leg. Der er en sweeper som sørger for at tage børnene op når de vågner.</p> <p>Vi vil dokumentere via logbog og digitale observationer, samt reflektere på personalemøder og i styregruppen. Vi vil bruge reflekterende teams og benytte metoder fra Søren Smidt og Suzanne Krog.</p>
<p>Aktioner</p> <p>Gennemførelse af planlagte aktioner. Der er beskrevet aktioner fra både børnehaven og vuggestuen</p> <p>lagttagelse</p> <p>Aktionerne dokumenteres med de udvalgte dokumentationsmetoder.</p>	<p>Børnehavens aktioner:</p> <p>Aktion 1: Gr.1 bliver sendt ind af sweeperen og de må gå fra bordet når de er færdige. Sweeperen sender løbende børn ind fra den næste gruppe. Der er i alt 3 grupper. Der kan godt opstå lidt kaos i garderoben.</p> <p>Aktion 2: hver gruppe kommer ind og er ved måltidet 15. min ad gangen. Vi sætter stopur til for at holde øje med tiden, dette så der en bedre koordinering mellem sweeperen og dem der står for ” det lille måltid”</p> <p>Aktion 3: Vi indføre drikkedunke i stedet for glas. Der er tallerkner når der serveres smør selv mad. Fremover vil kun være en medarbejder som sidder ved bordet, og børnene samles ved det store bord.</p> <p>Vuggestuens aktioner:</p> <p>Aktion 1:</p> <p>”Det lille måltid” er formiddag fra 8.30 til 9.00, uden forstyrrelser (forældre er informeret om dette). Måltidet bliver forberedt ved bordet af 2 voksne. Hvis børnene bliver afleveret i nævnte tidsrum, vil de blive modtaget på modsatte stue af en kendt voksen, så afbrydelser undgås.</p> <p>Aktion 2:</p> <p>Der vil nu blive lagt vægt på selvhjulpethed, nærvær og</p>

	<p>dialog ved vores eftermiddags måltid. Her vågner børnene løbende og bliver taget op af den samme voksen. Efter bleskift, henter de drikkedunk og finder sig en stol. Der sidder en voksen ved bordet, som deler mad ud, børnehaven har forberedt. En tredje voksen modtager børnene på gulvet som tilbyder nærvær og leg.</p> <p>Aktionen bliver dokumenteret via logbog og digitale observationer, ud fra dette har vi reflekteret, justeret og ændret vores aktioner 3 gange</p>
<p>Faglige refleksioner Der igangsættes systematiske refleksioner i læringsgrupperne, personalegruppen, stuemøder, eller andre faglige fællesskaber omkring dokumentationsmaterialet i relation til målene.</p> <ul style="list-style-type: none"> Hvilken ny læring er skabt under gennemførelsen af planen? <p>I forhold til pædagogisk praksis:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hvilken betydning har gennemførelsen haft for børnene ud fra et børneperspektiv? (fx tegn på børnenes læring) Hvordan inddrages børnene i at se efter tegn på egen læring? <p>personalets kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hvad har vi udviklet os i forhold til? På hvilke områder skal vi fortsat udvikle os fremover? 	<p>Refleksion over aktion 1: Vi vurderer at der ikke er den ønsket fordybelse og tid til nærvær. Vi ændrer derfor vores aktioner til at hver gruppe skal blive ved bordet 15 min. Vi indkøber stopur, så det bliver tydeligt hvornår der skal skiftes, både over for børnene og de voksne. Vi oplever der er børn der trækker tiden ved maden så de sidder der ind i næste gruppe.</p> <p>Refleksion over aktion 2: Vi oplever at "det lille måltid" er lidt for krævende i forhold til personaleresourcer, da der er 2-3 personer inddraget i måltidet på et tidspunkt hvor personale er begyndt og gå hjem. Der bruges for lang tid på oprydningen efter måltidet. Uret havde ikke den ønsket virkning, børn og voksne havde mere fokus på tiden frem for de mål der var sat for måltidet. Derfor afskaffede vi uret og gik tilbage til aktion 1 med løbende tiltag. Dog kun med en voksen ved bordet.</p> <p>I forhold til den pædagogiske praksis har vi kunne se en løbende udvikling blandt børnene i forhold til selvhjulpenhed. De opgiver ikke men vil selv. De har fået mere fokus på hinanden ved at være hjælpsomme f.eks. de rækker tingene imellem sig og er opmærksomme på om der er nogen som skal have hjælp. De ser frem til og tilberede måltidet, at være nærværende med en voksen og få andre børn, få smagsprøver og tale om maden.</p> <p>Personalets kompetencer: vi er blevet bedre til og oprette den aftalte struktur f.eks. ved ferie eller sygdom " det lille måltid" bliver stadigvæk gennemført, der bliver ikke slækket på noget. Vi har sluppet kontrollen og lader det være på børnenes præmisser både under forberedelserne og måltidet. Børnene bliver også mere medinddraget i valg af hvilken mad vi skal have. Vi skal arbejde med og huske og få medinddraget nye medarbejdere fra start.</p>

Evaluering

Der evalueres i forhold til de enkelte mål, og der sammenfattes til en samlet vurdering.

- *Hvad er det for et billede/evalueringsresultat, der fremkommer på tværs af materialet?*
- *Og hvad kan vi nu sige samlet set?*

Børnehaven:

Vi har haft evalueringsmøde med Søren Smidt den 13/5-2019. ved mødet gennemgik vi en film fra vuggestuen og en fra børnehaven, dette for at se hvor langt vi var i forhold til vores mål for rutinen.

Vi reflekterede ud fra metoden reflekterende teams, samt et analyse skema med scoring fra 0-3.

Under refleksionsforløbet kom vi frem til sammen med Søren Smidt, at vi har opfyldt målene både for børn og personale i "det lille måltid"

Når vi evaluere på børnenes mål kan vi se at børnene er blevet mere opmærksomme og hjælpsomme over for hinanden ydermere er der ro på børnene og der bliver oftere sagt tak for mad en tidligere.

Der har været en løbende udvikling hos de fleste børn omkring deres selvhjulpenhed. Tidligere blev den voksne mødt med -" jeg kan ikke smøre min mad". Nu smører stort set alle selv maden, og de rydder op efter dem selv, de er søde til at få hjulpet hinanden hvis der er behov.

Under tilberedningen af maden "tør" børnene udfordrer sig selv i forhold til brug af "skarpe" knive osv.

Børnene er begyndt at komme med flere ønsker og forslag til hvad der skal laves til "det lille måltid" der er tid til samtaler mellem børn/børn og børn/voksne pga. rammerne ved måltidet giver mere ro og fordybelse.

Børnene har mod på at smage på mad de normalt ikke vil spise. Der er ro før og under måltidet til at lægge mærke til hvad hinanden spiser derfor påvirkes de. De går meget op i hvornår det er deres tur til og tilberede måltidet, og de fleste har også styr på hvem der skal hjælpe den pågældende uge.

Der har været enkelte børn der ikke har ønsket og deltage, der har vi valgt at det skulle de, da der er ting som man skal være en del af. Nogen få har dog "nægtet" men de har som regel så bare været i køkkenet, så har de alligevel været en del af processen og dialogen. Under evalueringen af personalets mål var vi lidt kritiske for om vi havde opfyldt dem, det kan vi se vi har ud fra det reflekterende teams. I filmen og ud fra fælles dialog, samt egne oplevelser kan vi konkludere at vi er blevet mere nærværende voksne under måltidet end tidligere. Der er ro på børnene og dette kan kun lade sig gøre fordi vi er mere nærværende og har fået struktur/fælles pædagogiske retningslinjer på det "lille måltid" indimellem har vi voksne dog alligevel haft svært ved og slippe kontrollen og overtaget eller glemt hvad aftalen var omkring måltidet. Her har børnene så stillet spørgsmål/udringer til den

	<p>voksne som ”hvorfors er det sådan i dag eller sådan plejer vi ikke og gøre det”.</p> <p>Vi er ikke i mål med en introduktionsbog til nye medarbejdere, og vi skal virkelig øve os i at, få medinddraget nye medarbejdere i hvordan måltidet forløber.</p> <p>Forældrene har meldt tilbage at de hjemme har kunne mærke forskel på deres børn, de er blevet mere selvhjulpene i måltidet eller har ryddet op efter dem selv. Forældrene har bakket op fra start af og respekteret ikke og lave forstyrrelser når de har hentet. De har ønsket at få opslag, så de har kunne se hvilken børn der laver mad den pågældende uge, så de ikke har fået hentet midt i det.</p> <p>Vuggestuen: vi har oplevet nogle børn er blevet mere deltagende i forhold til at hjælpe med at dække bord ved frokosten, samt er blevet mere interesseret i at smage den mad der bliver serveret for dem, samt dialog med dem, omkring hvor kommer det fra, hvad smager det af hvordan gror det, kan man spise skrællen osv.</p> <p>Vi forsøgte og lave rutinen ved vores formiddagsmåltid 8.30-9.00 men oplevede her for mange afbrydelser og forstyrrelser, da det gerne var her børnene blev afleveret. Så i marts 2019 ændrede vi rutinen, så vi fulgte børnehavens rutine ”det lille måltid” dette kom der et roligt nærværende og dialogskabende miljø ud af.</p>
<p>Implementering (Forandring - Forankring)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilken praksis viser gode resultater i forhold til de formulerede mål? (praksisbeskrivelse) • Hvad vil vi fortsat arbejde med og implementere i praksis? • Iværksættelse af nye aktioner på baggrund af de erhvervede erfaringer. • Fastholdelse af nye tiltag 	<p>Vi vil fortsætte med at udføre det lille måltid i grupper og hele tiden have for øje hvordan børnegrupperne fungerer i deres relationer og hvilken behov de måtte have. Nogle er længere tid om at spise end andre og derfor skal de f.eks. først ind og spise, eller nogle bliver hentet tidligere en andre hverdag.</p> <p>Vi vil fortsætte med at arbejde i makkerpar blandt personalet og inddrage nye personaler i dette også fra start. Vi har lavet små ændringer i rummet hvor vi spiser det lille måltid. Vi er gået fra at være to voksne som sad ved hvert sit bord, til at der er en voksen og 12 børn rundt bordet nu. Børnene er opdelt i grupper, men der foregår nu en løbende udskiftning så det sker i barnets tempo. Der fortælles historier og hygges i et rart miljø.</p> <p>Vi vil fortsætte med at sætte opslag op til forældrene, så de kan se hvornår deres barn skal lave mad, så de ikke får hentet midt i det. Vi kan se børnene går meget op i at være med til at tilberede måltidet.</p> <p>Af nye tiltag og aktioner har vi besluttet på et personalemøde at, om sommeren spiser vi ude, dog stadigvæk i grupper med løbende tilgang. Igen er der løbende evaluering på dette tiltag da der kan komme</p>

udfordringer pga. hvepse eller ekstrem varme så børnene har brug for at få en pause fra solen i løbet af dagen.

Evalueringstjernen:

Hvilken viden, læring og opmærksomhed tager vi med os videre?

Børneperspektiv

*Hvad skal
Læringsmiljøet
lære?*

Pædagogens læring og refleksion

Forældreinddragelse
(Hvordan blev forældrene inddræet?)

Pædagogens rolle og selvagens
(hvordan understøttede de læringsmiljøet?)

Det fysiske rum og organisering

